

OBSAH

ÚVOD

Literatura a společnost; kritéria pro hodnocení literatury	5
Vývoj literatury a jeho periodizace	7
Národní specifická česká literatury	9
Některé zvláštnosti literárního vývoje v starší době	11
Poslání Průvodce a metoda výkladů	14

DOBA PÍSEMNICTVÍ STAROSLOVĚNSKÉHO A LATINSKÉHO

Nejstarší ústní slovesnost	16
Slovanské kořeny českého písemnictví	18
Běj literatury staroslověnské a latinské	21
Dočasné vítězství latiny a první stopy literárního užití češtiny	25

VZNIK ČESKY PSANÉ LITERATURY A JEJÍ ROZVOJ

VE 14. STOLETÍ

[Úvod]	29
Počátky laicizace a zčeštění literatury	30
Lyrika a legendistika od konce 13. do poloviny 14. století	32
Alexandreis	34
Dalimilova kronika	38
Vrchol feudální kultury a úsilí o demokratizaci literatury	41
Latinská tvorba v období vrcholného feudalismu	43
České drama a epika v období vrcholného feudalismu	46
Světská lyrika za vrcholného feudalismu	54
Začátky umělecké a zábavné prózy	58
Satiry 14. století	62
Husovi předchůdci	66
Vztah literatury 14. století k lidu	71

ZLIDOVĚNÍ LITERATURY V DOBĚ HUSITSKÉ

[Úvod] 74

Účast literatury na přípravě revolučního hnutí. Jan Hus 76

Účast literatury na revolučních bojích 81

Doznívání husitských ideálů v literatuře po likvidaci revolučního hnutí 85

Význam husitství pro zlidovění literatury 92

ÚSILÍ O SPOJENÍ LITERATURY S ŽIVOTNÍ PRAXÍ ZA KULTURNÍ PŘEVAHY MĚŠŤANSTVA

[Úvod] 94

Počátky nového rozvoje literatury 97

První generace humanistů 98

Hynek z Poděbrad 101

Někteří další soudobí autoři a literární díla 106

Rozkvět měšťanské literatury 109

Doba Blahoslavova 110

Doba Veleslavínova 115

ÚSTUP MĚŠŤANSKÉ KULTURY A ROSTOUCÍ VÝZNAM LIDOVÉ TVORBY V OBDOBÍ VLÁDNOUCÍ PROTIREFORMACE

[Úvod] 121

Doznívání předbělohorské literární tradice v emigraci a upevňování protireformačních snah v literatuře domácí 123

Jan Ámos Komenský 125

První generace pobělohorské domácí literatury 130

Lidová slovesnost jako hlavní nositelka domácího literárního procesu 138

LITERATURA PODPORUJE ÚSILÍ O OPĚTNÉ ZÍSKÁNÍ ZTRACENÝCH KULTURNÍCH POZIC

Národní obrození 145

Generace Dobrovského — péče o jazyk 148

Studia literárně historická a historická 151

Noviny, divadlo, zábavná próza 153

Začátky novočeské poezie 155

Generace Jungmannova — podmínky literárního vývoje 159

Josef Jungmann 161

Jungmannova škola 165

František Palacký a Pavel Josef Šafařík 166

Rukopisy	168
Jan Kollár	171
František Ladislav Čelakovský	175
Na cestě k romantismu	179
Karel Hynek Mácha	179
Divadlo	186

SBLIŽOVÁNÍ LITERATURY S ŽIVOTNÍ REALITOU

Společnost a literatura ve čtyřicátých letech a v období bachovské reakce	188
Doznívání romantismu	192
Karel Jaromír Erben	197
Josef Kajetán Tyl a dramatická tvorba v jeho době	201
Božena Němcová a vesnická povídka	209
Karel Havlíček	216

VÝVOJ LITERATURY OD ZÁJMŮ NÁRODNÍCH K ZÁJMŮM VŠELIDSKÝM

Rozvoj kulturního života v šedesátých letech. Májovci	223
Jan Neruda	227
Vítězslav Hálek	237
Z ostatní tvorby básníků kruhu májového	242
Karolína Světlá	246
Antal Stašek	249
Jakub Arbes	253
Z ostatní tvorby prozaiků	256
Divadlo a drama v období májovců	258
Z literatury naukové	261

ÚSILÍ LITERATURY O VYROVNÁNÍ SE SVĚTOVÝM KULTURNÍM DĚNÍM

Pohled na českou společnost a literaturu sedmdesátých a osmdesátých let.	
Ruchovci a lumírovci	264
Svatopluk Čech	270
Jaroslav Vrchlický	276
Julius Zeyer	286
Josef Václav Sládek	290
Z ostatní tvorby básníků školy ruchovské a lumírovské	297
Dělničtí básníci	299
Vývoj historické prózy od čtyřicátých let. V. Beneš Třebízský	300

Alois Jirásek	303
Zikmund Winter	310
Obecná charakteristika vesnické prózy	313
Karel Václav Rais	314
Josef Holeček	319
Jan Herben	321

VYTVOŘENÍ DIFERENCOVANÉ LITERATURY A JEJÍ ÚČAST NA TRÍDNÍCH BOJÍCH OD DEVADESÁTÝCH LET DO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

Česká moderna	325
Kritika	328
Hlavní zobrazovací metody v naší literatuře devadesátých let	330
Josef Svatopluk Machar	336
Otokar Březina	340
Karel Hlaváček	343
Dělničtí autoři	345
Petr Bezruč	346
Začátek dvacátého století	349
František Gellner	350
Antonín Sova	352
Viktor Dyk	358
Karel Toman	361
Antonín Macek	365
S. K. Neumann do roku 1918	366
Z ostatní básnické tvorby	372
Alois Mrštík	373
Teréza Nováková	374
Pokusy o sociální román	380
K. M. Čapek-Chod	381
Z ostatní tvorby naturalistů	385
Fráňa Šrámek a impresionismus v próze	387
Růžena Svobodová	390
Z ostatní tvorby prozaiků	392
Drama	393

LITERATURA V BOJI ZA SOCIALISTICKÝ CHARAKTER ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Sociální a politický kontext	399
Poválečný vitalismus	401

Jaroslav Hašek	403
Úsilí o proletářskou poezii; teoretická fronta	409
S. K. Neumann po roce 1918	411
Jindřich Hořejší	415
Jiří Wolker	416
Josef Hora	419
Začátky avantgardy	423
Ivan Olbracht	427
Marie Majerová	432
Vedlejší proudy v literatuře dvacátých let. Začátky Karla Čapka	436
Divadelní život dvacátých let	442
Pohled na třicátá léta	443
Vítězslav Nezval	444
Konstantin Biebl	451
František Halas a spiritualistické tendence	452
Vladislav Vančura	457
Boje o socialistický realismus. Bedřich Václavek	465
Jaroslav Kratochvíl	469
Marie Pujmanová	471
Z ostatní tvorby prozaiků třicátých let	475
Julius Fučík	477
Karel Čapek v třicátých letech	479
Divadlo v třicátých letech	482
Politický vývoj od okupace k Vítěznému únoru	485
Kulturní život za okupace	486
Od osvobození k Únoru	492
Rejstřík	501
Obsah	507